

Prologas

LANGLIS, VIRDŽINIJOS VALSTIJA
1970-ieji

— Sutvirtėk. Įdek saulėje. Ar užteks proto padaryti šiuos du dalykus, vaike?

Vyras buvo Kito ūgio — pora colių aukštesnis nei šešių pėdų, bet labai stambus. Kitas svarstė, ar šiam karininkui prilygtų ir trys jo sudėjimo vaikinai. Dėl trumpų juodų plaukų vyras panėšėjo į animacinį meškiną.

— Taip, pone, — Kito nugara buvo tiesi it strėlė.

— O kai mes tavo rudenį pasiimsim, nenoriu pamatyti tavo baltai šviečiančios sėdynės, jeigu prireiktų nusimauti kelnes. Ar aiškiai kalbu?

— Taip, pone. Aš deginsiuosi kaip nudistas.

Vos tai ištaręs Kitas suprato, kad pavartojo ne tuos žodžius. Jie nuskambėjo per daug arogantiškai ir pernelyg aiškiai rodė, kad Kitas nėra „vienas iš tų vaikinų“, kurių tėčiai remontuoja automobilius. Jo tėtis sustabdė porą genčių karų Viduriniuose Rytuose, tačiau tuo girtis vaikinas negalėjo.

Dabar didysis vyras pasilenkė artyn, ir kad ir kaip Kitas troško žengti žingsnį atgal, to nepadarė.

— Ką nori tuo pasakyti? Čia pokštas? Ar tu tyčiojiesi iš manęs, vaike?

— Ne, pone! — kone užriko Kitas, o kaklu jam žliaugė prakaitas.

Buvo šešta ryto, kai Kitą ištraukė iš ankstyvos treniruotės ir pakvietė į šio vyro kabinetą. Bet vaikinai tam neprieštaravo. Devyniolikmetis Kitas buvo jauniausias iš naujokų, — kai kurie kariai jau po porą metų buvo praleidę Vietname, — tad prie jo ir kabinėjosį daugiausia.

„Ar dar geri tik motinos pieną, vaike? Ar dar darai į puoduką?“

„Juk jau pasiilgai savo mamytės, ar ne?“

„Prieš keletą metų patyriau vienos nakties nuotykį su mergina, pavarde Montgomer. Kaip manai, gal aš tavo tėvelis?“

Vaikinai šias replikas palydėdavo šypsniu, bet kiekviena jų vis labiau augino Kito ryžtą atlikti pavestą užduotį, kuriai vienintelis turėjo tinkamų savybių.

Pagaliau didysis vyras atsitraukė nuo Kito.

— Tu... Maudykitis, — ištarė pašėpiančiu tonu. — Apskritai daryk kaip išmanai, bet rugsėjį tave ir tavo didelę nosį noriu matyti atrodančius taip, tarytum visuomet būtum gyvenęs dykumoje. Ar aiškiai kalbu?

— Taip, pone, aiškiai.

Vyras žengė dar vieną žingsnį atgal ir su panieka nužvelgė vaikiną nuo galvos iki kojų. Lygiai kaip ir visi jo tėvo šeimoje, Kitas buvo aukštas ir liesas. Tokio sudėjimo jis labiau panėšėjo į bėgiką, negu į šį vyruką, kuris vietoje svarmenų tikriausiai pajėgtų kilnoti ir automobilius.

— Nežinau, ką jie galvojo, pasirinkdami tave, — sumurmėjo karininkas. — Juk tu tik berniukas, ir dar toks liesas, kad pralįstum pro rakto skylutę, — vyras nepritariamai papurtė galvą. — Ar aš turiu tau priminti, kad niekas, netgi tavo žymusis tėvelis, negali sužinoti, kokiam darbui kažkoks idiotas tave išrinko?

— Ne, pone, neturite.

— Kaip manai, Montgomeri, ar būdamas su saviškiais sugebėsi jiems neprasitarti, kodėl tu — kaip kad tai pavadinai — deginiesi kaip nudistas?

— Aš nebūsiu su jais, pone, — Kitas žiūrėjo vyrui pro petį, bet ne tiesiai į jį.

— Ak taip, tikrai, — pasišaipė karininkas, — tu juk turtingas. Turi daug namų, ar ne?

Kitas nebuvo tikras, ar jam iš viso derėtų reaguoti į šią repliką. Jau kuris laikas vaikinai žinojo, kad prieš išplaukdamas negalės praleisti vasaros su savo šeima. Jie buvo pernelyg smalsūs bei nuovokūs. Kaipmat suuostų, kad Kitas kažką planuoja, ir padarytų viską, jog tą išsiaiškintų. Žinant jo šeimą, jie tikriausiai pasirūpintų, kad šitai niekada ir neįvyktų.

Niekas negalėjo sužinoti, kad Kitas buvo apmokomas dirbti po priedanga Libijoje. Jaunasis Muamaras al Kadafis ką tik užgrobė visą šalį, ir Kito užduotis buvo išsiaiškinti, ką jis planuoja. Vaikinas turėjo būti dėkingas savo diplomatumi tėvui, kad laisvai išmoko kalbėti skirtingais arabų kalbos dialektais. Kitas mokėjo juos visus: nuo klasikinio iki Libano arabų kalbos dialekto, kuris iš tiesų buvo pusiau prancūzų kalba, ir net iki gerklinio arabų kalbos dialekto, kuriuo kalba Saudo Arabijos gyventojai.

Be to, iš tėvo šeimos Kitas paveldėjo ir erelio nosį, o iš motinos protėvių, kurie buvo italai, — tamsias akis. Įdegęs ir atitinkamai apsirengęs jis galėtų sėdėti arabiškame turguje *suke*, rūkyti vandens pypkę ir neatkreipti į save jokio dėmesio.

Kartą prieš keletą mėnesių Kito šeimos namuose Kaire savaite svečiavosi vienas iš tėvo draugų — buvęs Amerikos ambasadorius Sirijoje. Vaikinas matė, kad vyriškis negalėjo nuleisti nuo jo akių, kai jis su vietiniais egiptiečiais žaidė kikkolą, valgė iš gatvės prekivio nusipirktą šavarmą ir su taksi vairuotoju audringai ginčijosi arabų kalba. Prieš išvykdamas ambasadorius paprašė Kito pasikal-

bėti su juo akis į akį. Pokalbį jis pradėjo nedviprasmišku klausimu: ar Kitas norėtų padėti jo šaliai. Ši dramatiška pradžia ir pažadino giliai Kito viduje glūdintį stiprų patriotizmą, tad vaikiną nedvejodamas atsakė „taip“.

Meluoti šeimai, kad metus jis nori padaryti pertrauką nuo koledžo ir praleisti juos bastydamasis po pasaulį, nebuvo lengva. Tačiau, atrodo, vienintelis tėvas perkando tikruosius Kito ketinimus. Kurį laiką jis stebėjosi į savo sūnų ir galiausiai tarė:

— Kaip mes galėtume tau padėti pasiruošti šiai... kelionei?

— Tiesiog išvežkite mane iš čia, — berte išbėrė žodžius dar prieš juos apgalvodamas, bet tėvas tik supratingai palinksėjo galva.

Jau po dviejų dienų Kitas gavo kvietimą praleisti vasarą senoje plantacijoje Tetvele, kuri priklausė jo motinos giminaičiams Tatingtonams.

Vaikinui taip ir neatsakius į klausimą, didysis vyras pamojo ranka.

— Pirmyn. Eik iš čia. Tik atsimink, kad aš būsiu vienas iš tų, kurie tave pasiims, tad jau geriau būtum tvirtas ir tamsus. O dabar eik!

Kitą naktį Kitas atvyko į Samer Hilį Virdžinijos valstijoje, o dar kitą dieną pirmą kartą pažvelgė į akis moteriai, kurią mylės visą savo likusį gyvenimą. Deja, panelė Olivija Peidžet jam to paties nejautė. Tiesą sakant, netgi visai priešingai. Tačiau kadangi nuo to priklausė visas Kito gyvenimas, vaikiną darė viską, kad jos nuomonę pakeistų.

SAMER HILIS, VIRŽINIJOS VALSTIJA

Šiandien

„Gailestis“, — pagalvojo Olivija, apsidairiusi po restoranėlį. Tą rytą, žiūrėdama televizijos pokalbių laidą, ji stebėjo, kaip jauna, tiesiog tobulos išvaizdos vedėja nenatūraliai blizgančiais plaukais paklausė seno aktoriaus, ar šis dėl ko nors gailisi po ilgų metų, praleistų šou versle.

Žinoma, jis atsakė „ne“. Aktorius nugyveno gražų gyvenimą ir jis nieko nenorėtų pakeisti. Ką gi dar galėjo pasakyti? Negi tai, kad gailisi santuokos su antrąja žmona, kuri paėmė viską, ką jis per keturiasdešimt metų užgyveno filmuodamasis? Ar tai, kad verčiau nebūtų vaidinęs tuose trijuose tikrai bloguose siaubo filmuose, kai buvo bankrutavęs? Ar kad dvylika metų tuščiai iššvaistė paskendęs narkotikų ir alkoholio liūne? Nors, kita vertus, visi kritikai sutiko, kad girtuokliaudamas jis buvo geresnis aktorius. Grįžęs iš reabilitacijos klinikos vyras staiga tapo rimtas ir nuobodus. O drauge dirbusi filmų žvaigždė paantrino, kad būtent burbonas tikriausiai ir buvo aktoriaus džiaugsmo šaltinis.

Bet jis teigė nesigailys nieko.

Už tai ir išgersiu, pamanė Olivija.

Ką gi ji pati atsakytų laidos vedėjai, vilkinčiai aptemptą lyg gyvatės oda ir beveik tokio paties dydžio suknelę, jeigu ši Olivijos paklaustų, ar savo gyvenime ko nors gailisi?

— Sekso, — atsakytų Olivija. — Aš praleidau tuos brangius jaunystės sekso metus. Kai esi prispausta prie sienos, kai visą naktį, iki kol pateka saulė, pavarų perjungimo svirčiai daužantis į nugarą ir nuo nosies varvant prakaitui, barškiniesi automobilio priekinėje sėdynėje, o kitą dieną tau taip skauda, kad vos gali paeiti. Štai ko aš ilgiuosi neturėjusi savo gyvenime. Vienos vasaros nebuvo gana.

Ji įsivaizdavo laidos vedėjos veidą ir ant jo sustingstantį ryškų makiažą, kuris darė ją panašią į plastikinę lėlę. Ar ji griežtai iškoštų, kad *taip* atsakyti nedera? Ar tai, ką Olivija pasakė, būtų eteryje užtildyta? Ar Robinas Viljamsas nusišypsotų iš dangaus ir ištartų: „*Pirmyn, mergyt!*“?

Kodėl jauni žmonės yra įsitikinę, kad sekso norai, poreikiai, mintys, troškimai ir visa kita su amžiumi tiesiog pradingsta? Tai buvo viena iš didžiausių mįslių gyvenime, neduodančių Olivijai ramybės. Kada žmogus iš patrauklaus tampa mielu? „*Jie tokia miela pora*“, — štai ką jaunimas automatiškai sako apie vyrus ir moteris, vyresnius negu... Na, Olivija nebuvo tikra, kada viskas pasikeičia. Kuriuo metu tu jau turi pamiršti, kad iš viso kadaise mylėjaisi? Pamiršti tas dienas, kurias nuoga praleidai prie tvenkinio. Sutryptos žolės kvapą po savo kūnu. Vandeni, tokį šiltą ir besisunkiantį į kūno plyšelius, o po to iš ten jo išlaižomą. Jaunuolius ištinka šokas, jeigu vyresnis nei penkiasdešimties žmogus pamini ką nors, susijusio su seksu. Tad kada gi savo gyvenime tu vėl tampi skaištus?

— Sveiki.

Olivija pažvelgė aukštyn ir pamatė aukštą, stuomeningą, dar gana jauną vyrą, na, bent jau jai jauną — trisdešimt kelerių metų, gal kiek vyresnį. Jis buvo gana dailios išvaizdos, o akyse spindėjo laukinė energija, kuri, Olivijos spėjimu, leisdavo jam gauti ko tik užsigeisdavo. Marškiniai ir kelnės, kuriuos vyras dėvėjo, nors ir at-

rodė paprasti, tačiau, ji galėjo pasakyti, neabejotinai siūti pagal užsakymą. Bet nepriekaištinga vyriškio išvaizda atrodė dirbtinė, tarsi iš tiesų jis būtų vaidmenį vaidinantis aktorius.

— Ar tai jūs — ponija Montgomer? — jo žodžiai skambėjo be jokio akcento, tarsi būtų tariami žinių vedėjo. Bet Olivija galėjo lažintis, kad vaikystėje jis taip nekalbėjo.

— Taip, tai aš. O jus atsiuntė daktarė Haitauer?

— Taip, jūs nieko prieš?

Vyras mandagiai luktelėjo, kol ši pamos jam ranka, kviesdama užimti kėdę priešais. Jis atsisėdo, tada linktelėjo galva jaunai padavėjai, kuri, kaip Olivija ir spėjo būsiant, priėjo labai greitai. Vyruui užsisakius juodos kavos, Olivija džiaugėsi matydama, kad jis akimis nenužvelginėja jaunos gražios merginos. Jis net nepradėjo kalbėti, kol padavėja nenuėjo šalin.

— Džinė, tai yra daktarė Haitauer, minėjo, kad jūs nuvešite mus į jos namą.

— Taip, bet mums reikia sulaukti dar vienos viešnios — Elizos. Gavau žinutę, kad ji turėtų būti čia po kelių minučių.

Padavėja priešais vyrą padėjo jo kavą, o greta lėkštę citrinių sausainėlių.

— Jais vaišina šeiminkai, — mergina dėbtelėjo į Oliviją, — jus abu.

Olivija pažinojo jos motiną. Jai reikėjo pašnairuoti, kad mergina nueitų šalin. Kai vėl pažiūrėjo į vyrą, susimąstė, ar šis tikrai nepastebėjo padavėjos parodyto dėmesio, kaip kad dėjos.

— Spėčiau, kad Džinė jums prisitarė, jog aš — Rėjus Hanranas.

— Man pasakė nedaug daugiau nei tik jūsų vardą, bet aš sumojau, kad jūs ir Eliza esate draugai.

— Ak, visai ne, — atsakė jis. — Savo naujosios kaimynės kol kas net matęs nesu. Kartu su mumis turėjo apsistoti dar viena vyresnė moteris, tačiau ji atsisakė.

Olivija negalėjo nesusiraukti.

— Žinau, kad toji viešnia yra gana jauna.

— Tikrai? Net neįsivaizduoju. Juk pažįstate Džinę. Ji mažai ką pasakoja.

— Tiesą sakant, aš jos visai nepažįstu. Ją pažįsta mano vyras Kitas, kuris ir paprašė manęs judu nugabenti į Kamden Holo valdas.

— Valdas? Skamba kaip šis tas daug didesnio, nei aš įsivaizdavau.

— Džinės vasarnamis yra tik vienas iš keturių mažųjų namų ten, kur driekiasi gana didelė teritorija, — visgi Olivijai labiau rūpėjo viską surikiuoti į savo vietas. — Ar ši jauna moteris, Eliza, žino, kad savaitgalį leis su vyru, kurio nėra mačiusi? — ji nukreipė žvilgsnį į vestuvinį žiedą ant kairės jo rankos. Vyro šypsena išdavė jį numanant, ką Olivija turėjo omenyje.

— Aš nežinau, ar jai ką nors pasakė. Visa šitai nebuvo mano darbas. Džinei prireikė keleto savaitių, kad įtikintų mane mesti visus darbus ir išvažiuoti į kažin kokią miškais apsuptą trobelę, — jo akys staiga išsiplėtė. — Juk nemanote, kad čia kažkas panašaus į pažinčių paslaugas, skirtas supiršti mane su vieniša jauna savo kliente?

Kai vyras atsilošė, Olivija pamanė, kad jis rengiasi išeiti, o tai būtų labai nuliūdinę Kitą.

— Iš tikrųjų aš nieko nežinau, — ji greitai išbėrė. — Mano vyras buvo iškviestas į Vašingtoną, iš kur parašė man elektroninį laišką ir pranešė, kad psichologė daktarė Džinė Haitauer siunčia du savo klientus čia ilgajam savaitgaliui. Jis pasiteiravo, gal aš būčiau tokia maloni ir pasitikčiau juos šiame restorane, o paskui palydėčiau į vietą. Ją rasti gana sudėtinga.

Rėjus susiraukė.

— Aš nieko nesuprantu. Aš turiu... — jis gurkstelėjo savo kavos ir atrodė, kad svarsto, ar gali pasitikėti Olivija. — Aš turiu rimtų santuokos problemų, dėl to man ir parekomendavo Džinę.

Lankiausi pas ją daugelį savaičių, bet taip ir nepavyko pasiekti jokios pažangos, apsispręsti, ką daryti. Netgi planavau mesti terapiją, ir tada Džinė pradėjo mane įkalbinėti atvažiuoti į Virdžiniją ir praleisti laiką jos vasarnamyje. Galiausiai pasidaviau įkalbinėjimams ir štai aš čia.

Rėjaus veide staiga šmėstelėjo siaubingas išgąstis.

— Juk tai nėra vienas iš tų gydymo būdų? Kai aš turėsiu vilkėti baltą apsiaustą ir kalbėti apie... savo *jausmus*?

Olivija negalėjo susilaikyti nesusijuokusi iš jo paklaikusio balso:

— Ne, nėra. Tai dailus trijų miegamųjų ir trijų vonios kambarių namas, kuris stovėjo tuščias metų metus. Aš net nenumaniau, kad jis buvo parduotas. Gyvenau Samer Hilyje visą savo gyvenimą, tačiau Kamden Holo žemėse esu buvus tik kartą, ir tai jau prieš daugelį metų. O dabar, kad jau gyvenu ten...

— Jūs *gyvenate* toje vietoje, bet tik kartą ten buvote?

Olivija nemėgo kalbėti apie savo asmeninį gyvenimą, bet žinojo turinti ką nors pasakyti, kad sulaukytų šį vyrą. Labai ramiu balsu, kuriuo dažnai kalbėdavo su nepažįstamaisiais, moteris tarė:

— Matote, esu ką tik susituokusi, — ji laukė vyro nuostabos.

Atrodo, jauni žmonės galvoja, kad vyresnės moterys jau gimė ištekėjusios. Jis atrodė nustebęs, tačiau tik akimirka.

— Per mūsų vestuves vyras padovanojo man namo Kamdeno valdose nuosavybės dokumentus. Su juo mudu buvome kartu jau daugelį metų dar iki tol, kai pirmą kartą pamatėme tą senąjį namelį prie upės, tad jis žinojo, kaip toji vieta man patiko.

Olivija trumpam nutilo, leisdamasi į prisiminimus apie svilinančiai karštą dieną, kai juodu buvo visiškai nuogi. Jauni ir stiprūs kūnai blizgėjo saulėje. Ji vėl pažvelgė į Rėjų.

— Mano vyras nupirko tą namą man, bet aš jo dar nemačiau. Iš karto po vestuvių išvykome į pusmečio trukmės medaus mėnesį aplankyti vietų, kuriose jis dirbo per savo diplomatinę karjerą.

Aplankyti vietas, kurias aš turėjau pamatyti kartu su juo, — pagalvojo Olivija, bet neištarė to garsiai. Kitas tik neseniai supažindino ją ir su žmonėmis, kuriuos ji turėjo pažinti jau daugiau kaip keturiasdešimt metų.

— Vos tik sugrįžome į Jungtines Valstijas, Kitui kai kas paskambino iš Vašingtono, tad jis turėjo išvykti, o aš grįžau į Samer Hilį. Praeitą naktį praleidau draugės namuose. Kai padėsiu jums su jaunąja Eliza įsikurti daktarės Haitauer name, ketinu važiuoti į namą, kurį nupirko mano vyras. Jis kitoje valdų pusėje.

Rėjus kurį laiką žvelgė į Oliviją, atrodo, apmąstydamas ką tik išgirstą informaciją.

— Argi jaunikis neturėtų pernešti savo nuotakos per naujo namo slenkstį?

Jeigu Olivija nebūtų klaususi savęs to paties dalyko anksčiau, ko gero, būtų nusijuokusi. Bet dabar jos veide šmėstelėjo nusivylimas. Pirmą kartą pamatyti namo vidų Olivija norėjo būdama su Kitu. Tokį ilgą laiką skirti medaus mėnesiui juos paskatino dar ir tai, kad senąjį namą reikėjo suremontuoti, perdažyti, apstatyti baldais. Kiekvieną dieną su malonumu jie peržiūrėdavo dekoratorių ir darbus atliekančios komandos atsiųstas nuotraukas. Pradėti reikėjo nuo voratinklių ir pelių, nuo meškėno mansardoje ir nuo 1940 metų elektros instaliacijos. Bet po visais nešvarumais slėpėsi gražios senos sijos ir akmeniniai židiniai, taip pat milžiniški langai, žvelgiantys į nuostabų tvenkinį su sala viduryje. Viskas turėjo būti tiesiog tobula!

Nors ir džiaugėsi galimybe keliauti ir pirkti daiktus jūdviejų namui, kartais Oliviją užplūsdavo tokios stingdančios gailėsčio bangos, kad ji tarsi suakmenėdavo. Kitas ir Olivija pažinojo vienas kitą labai seniai, ir visą šį laiką jiems teko būti kartu. Ji turėjo žinoti geriausias apsipirkimo vietas Stambule. Ji turėjo mokėti arabų kalbą, nes turėjo gyventi kartu su Kitu, kai šis buvo dislokuotas Egipte. Ji turėjo...

Pažvelgusi į Rėjų Olivija pamatė, kad jo, ramiai sėdinčio ir stebinčio ją, akys bemaž žėrėjo susidomėjimu, klausant kiekvieno jos ištarto žodžio. Prireikė tik minutėlės atpažinti tą žvilgsnį.

— Argi jūsų profesija kartais ne pardavėjas?

Rėjus kone išspjovė geriamą kavą, nevalingai išsprūdus juokui, paskui greitai pagriebė servetėlę ir prisidengė ja burną.

— Kas mane išdavė?

— Įkypas ir alkanas žvilgsnis, — ištare ji, cituodama Šekspyrą. — Tai ką gi jūs bandote man parduoti, pasinaudodamas visu savo rūpesčiu?

— Pasilikite su mumis.

— Ką turite omenyje?

— Džinė atsiuntė mane čia, kad turėčiau laiko pagalvoti. Kai aš dirbu arba esu namie su savo žmona Keite, negaliu atsitraukti ir tarsi iš šalies pamatyti, kas iš tiesų vyksta. Pasak Džinės, ji nori man leisti pabėgti nuo kasdienybės, kad galėčiau priimti svarbiausią sprendimą gyvenime, — akimirką jis nutilo. — Bet kai kas pasikeitė. Aš maniau, kad jeigu jau ten bus dvi moterys, jos galėtų...

Olivija stebeilijosi į Rėjų, paimantį ir lėtai kramtantį sausainį.

— Jos galėtų gaminti maistą ir kartu maloniai leisti laiką, o jūs galėtumėte daryti ką panorėjęs.

Rėjus nusijuokė:

— Ar jūs tikrai ne Džinės sesuo? Na, taip, aš išlepintas. Mudu su Keite neturime vaikų, tad aš kaip ir... — jis gūžtelėjo pečiais.

— Jūs jai — viskas, ką ji turi?

— Galima sakyti ir taip. Keitė iš tiesų nelabai turi savo pačios gyvenimo. Tik mane.

— Kas tuomet negerai? Kas nors darbe?

Rėjus giliai įkvėpė.

— Aš noriu skyrybų, bet nežinau, kaip pasakyti žmonai.

— O, — aiktėlėjo Olivija, — na, tai — problema. Matau, kad jums tikrai reikia daugiau laiko pagalvoti, ir tai nebus lengva.

— Tiesa, ir jeigu tame name būsiu vienui vienas su ta mergina, ji gali mane neteisingai suprasti.

Olivija iš tiesų pamanė priešingai, tačiau ir Rėjus tam tikra prasme buvo teisus — atrodė taip, tarsi tikrai prie savęs trauktų moteris.

— Pasilikite su mumis, — pakartojo Rėjus, — kad ir kelioms dienoms. Tuomet grįš jūsų vyras ir galės jus pernešti per slenkstį. Galės padaryti tai, ką ir privalo.

— Hmm, — sekundėlę Olivija atrodė susimąščiusi, tada palinko prie Rėjaus. — Gal jūs nekantraujate manęs paklausti, ar aš moku gaminti?

— Jeigu nemokate, būsiu priverstas misti pica, — atrodė, kad Rėjus kalba rimtai.

— Ir sugadinti savo tobulą juosmenį? Tai jau būtų tikra tragedija, — Olivija juokavo mėgindama nuslėpti tai, kas sukosi mintyse.

Kai pirmą kartą pamatė drauge su Kitu išrinktas medžiagas ir spalvas, ji nenorėjo nieko daugiau, tik kad jis būtų su ja. Ji norėjo juoko ir...

Prisiminimų, pagalvojo Olivija. Dabar jiems abiem yra per šešiasdešimt. Kiek dar laiko liko sukurti prisiminimus, kurie jau turėjo būti sukurti per daugiau nei keturiasdešimt metų? Gerai žinojo, jog tiek laiko būtų pakakę užauginti vaikus, anūkams tapti paaugliais. Tačiau ji ir Kitas visa tai praleido. Tokie prisiminimai neegzistuoja.

— Ar jums viskas gerai? — pasiteiravo Rėjus.

— Žinoma, — atsakė Olivija. — Manau, mums derėtų luktelti Elizos, prieš priimant kokius nors sprendimus.

— Gera mintis, — pritarė Rėjus, — bet noriu, kad kai ką žinotumėte. Jeigu toji mergina pasirodys esanti paklydęs avinėlis, ieškantis tėviško autoriteto, aš iš čia dingstu.

Olivija sumirksėjo iš netikėtumo, bet žinojo, kad Rėjus teisus.

Ji jau matė padavėją į jį žvilgčiojant. Ir tai, kad Rėjus nė neketino sureaguoti į nedviprasmišką merginos kūno kalbą.

Kai suskambo Rėjaus mobilusis, jis išsitraukė telefoną iš kišenės ir pažvelgė į skambinančiojo vardą.

— Tai — Keitė, tad aš verčiau... — Rėjus tarsi prašė Olivijos leidimo atsiliepti į skambutį vienuoje.

— Žinoma. Neskubėkite.

Jam kalbant telefonu, vyro veidas persimainė ir dabar atrodė susirūpinęs. Ir jeigu Olivija gerai spėjo, ši veido išraiška reiškė meilę. Stebėdama jį išeinantį pro mažyčio restorano šonines duris, ji visai nepavydėjo jo situacijos. Rėjus buvo vedęs moterį, kuri visą savo gyvenimą paskyrė tik jam. Olivija tai matė daugybę kartų. Toji moteris neturėjo vaikų, neturėjo darbo, jokių artimų draugų, todėl vyras tapo jos gyvenimo pagrindu. Ir dėl to neverta stebėtis, kad kiekvienas jos sprendimas, viskas, ką ji darė, buvo nulemta vien klausimo, *ar Rėjui tai patiks*.

Olivija iš savo patirties galėjo pasakyti, kad dažniausiai vyrams toks elgesys patinka. Pernelyg dažnai jie patys reikalauja tokio atsidavimo.

Bet Olivija dar niekada nebuvo šio klausimo apsvarsčiusi iš perspektyvos vyro, kuris visai nenori panašaus prieraišumo. Vyro, kuris nenorėjo besąlygiškai nuo jo priklausančios žmonos. Olivija įsivaizdavo žmonos paniką, jam vėlai grįžus iš darbo. Isteriją dėl girgždančios grindlentės. Nesibaigiančius telefono skambučius. Nuolat reikalingą jo pritarimą.

Kiekvienas atvejis, kai Rėjus neparodytų absoliutaus savo dėmesio, sukeltų kančią. Ar ji liėtų ašaras, jeigu Rėjus jos nepaisytų? *Aš praleidau visą dieną, ruošdama šią vakarienę, o tu net negali manęs pagirti?*

Suvalgiusi citrininį sausainėlį, Olivija mąstė apie šio vyro problemą. Taip, palikti tokią moterį tikrai labai sunkus sprendimas.

Pabėgti nuo pykčio būtų lengviau, negu susidoroti su visomis šiomis ašaromis.

Olivija pro langą dirstelėjo į telefonu kalbantį Rėjų. Šis švelniai, maloniai šypsojosi, tarsi šnekučiuotųsi su brangiu draugu. Taip, jo laukė ypač sunkus sprendimas.

Nusisukusi nuo lango Olivija pamatė jauną moterį, pro priekines duris įeinančią į restoraną. Nė neabejojo, jog tai ir yra ta kita nuomininkė. Neturėjo trisdešimties, aukšta, liekna, natūrali blondinė ir labai dailaus veido. Mūvėjo plėšytus džinsus, vilkėjo marškinėlius trumpomis rankovėmis, avėjo basutes. Tai buvo įprastinė jos kartos apranga.

Tačiau pati mergina buvo kitokia. Viena vertus, ji buvo tobula. Mergina atrodė ne tik tobulai graži — ji be mažiausio trūkumo, tokią išvaizdą pasiekti prireiktų visų pinigų gyvenime. Kai mergina atsisuko, Olivija pažvelgė į išskirtinai mėlynas jos akis ir jose pamatė aukles ir virėjus, sunkius sidabrinčius stalo įrankius, Gebenės lygos universitetus ir merginų lakroso komandą.

Tą pačią sekundę Olivija priėmė sprendimą. Taip, ji pasiliks vasarnamyje su Rėjumi ir šia mergina. Galbūt jis ir manė, kad neįaučia jokio susidomėjimo kitomis moterimis, tačiau Olivija vyro akyse įžvelgė šiokią tokią ambiciją. Geriau bus jo negundyti.

Mergina priėjo prie Olivijos staliuko ir pasiteiravo:

— Ar jūs ponija Montgomer?

— Taip, tai aš.

— Puiku, o aš — Eliza Arington, — ji numetė savo mažą drobinį maišelį ant grindų ir tik įsitaisiusi ant Rėjaus kėdės pastebėjo kavos puodelį. — Ar kas nors čia jau sėdi?

— Jūsų kaimynas, — Olivija linktelėjo didžiulio lango pusėn — Rėjus vis dar kalbėjo telefonu, o jo dailiame veide spindėjo miela šypsena.

Olivija įdėmiai stebėjo Elizą, kaip ši pažvelgė į Rėjų. Ar ji bus tokia pat kaip ir padavėja? Tik nežymiai prasiplėtė Elizos

akys, bet jokių kitų ženklų ji neparodė. Olivija pagalvojo, kad šios giliai išsisknijusios merginos manieros turėjo būti išugdytos dar vaikystėje.

— Na, jis gana stambus, ar ne? — pastebėjo Eliza. Jos balse girdėjosi tarsi paniekos krislelis.

Olivija džiaugėsi, kad bent jau ši mergina vyriškiui nepajuto jokio potraukio.

— Aš nežinau, ar daktarė Haitauer jums apie tai pranešė, bet vienas iš trijų gyventojų neatvyks.

Eliza palinko į priekį ir kiek tylėsiu balsu paklausė:

— Vadinasi, namu aš dalinsiuosi tik su juo?

— Na, Rėjus manęs jau teiravosi, galbūt aš taip pat likčiau kartu. Jeigu jums tinka, tuomet taip ir padarysiu.

— Taip, man tai patiktų, — su palengvėjimu atsiduso Eliza ir atsisuko į padavėją, kuri į ją pabrėžtinai nekreipė dėmesio.

Olivija išpatogino kėdėje. Ji nebuvo tikra, ar tai, kas vyksta, virsta įdomiu žaidimu, ar galbūt jai reikėtų pabėgti tiesiog dabar pat. Moteris, tiesą sakant, labai nerimavo, kad turės tiek daug laiko praleisti atskirai nuo savo naujojo sutuoktinio.

Jie dar nebuvo iki galo nutarę, ką ketina daryti su savo gyvenimais. Kitas, galima sakyti, jau buvo išėjęs į pensiją, bet jį vis dar retkarčiais iškviisdavo į Vašingtoną. O Olivija didžiąją savo gyvenimo dalį praleido vadovaudama buities prietaisų parduotuvėms ir kurdama jaukius namus savo velioniui vyrui ir jo sūnui. Ji manė buvusi gera žmona, tačiau mirties patale gulintis jos sutuoktinis visas parduotuves paliko savo sūnui, o tai reiškė, kad Olivija lieka be darbo.

Olivija stebėjo Elizą, atsistojančią ir einančią pateikti užsakymo prie prekystalio. Ten dirbanti moteris, kuri, Olivijos žiniomis, ir buvo restoranėlio savininkė, atsiprašė už prastą aptarnavimą. Elizai nusigrėžus, savininkė priėjo prie padavėjos ir ją sudrausmino.

Padavėjai įsmeigus žvilgsnį į Elizos pakaušį, Olivija vos

tvardėsi nenusišypsojusi. Ak, toji amžina kova dėl dominuojančio patino. Rėjus buvo prizas, tad padavėja Elizą matė kaip savo varžovę.

Eliza prisėdo prie stalelio ir linktelėjo Rėjaus pusėn.

— Su kuo jis ten kalba?

— Su savo žmona.

— Džiaugiuosi, kad jis vedęs.

Restoranėlio savininkė atnešė ir priešais Elizą padėjo jos sumuštinį su tunu viso grūdo kvietinėje duonoje bei šaltą arbatą, ir mergina jai už tai padėkojo. Moteriai nuėjus, Eliza vėl prabilo:

— Jeigu nenorite likti, tuomet, prašau, pasakykite, kur mieste lyje galėčiau rasti viešbutį arba nakvynės namus.

— Mielai likčiau su jumis dviem, tačiau turėtum žinoti, kad Rėjus atrodo tikrai labai malonus. Visai nepanašus į grobuonį.

— Bet jis čia dėl psichoterapijos, vadinasi, ir jam kažkas negerai. Įdomu, ką padarė, kad atsiuntė čia?

— Nenoriu nieko įžeisti, bet ar tas pat nepasakytina ir apie jus?

Eliza sukramtė kąsnį.

— Aš nepadariau nieko. Džinė mane išgelbėjo iš psichiatrijos ligoninės.

— O, — Olivija labai stengėsi, kad nuostaba nekilstėtų antakių, nors ir norėjo apiberti merginą klausimais. Ar ji serga bipoliniu sutrikimu? Šizofrenija? Ar ją kamavo žiaurumo priepuoliai?

— Jeigu norėtumėte... — išlemeno Olivija, tačiau nežinojo, ką pasakyti toliau.

— Viskas gerai, — atsakė Eliza, — aš nieko nenuskriaudžiau. Jiems atrodo, kad bandžiau nusižudyti, tad turėjo mane ten uždaryti.

— Kas tokie?

— Mano tėvai ir vyras. Šis sumuštinis tikrai labai geras. Gana šviežias.

— Jūs bandėte nusižudyti? — Olivijos balsas staiga tapo švelnus ir rūpestingas.

Eliza atsigėrė didelį gurkšnį arbatos.

— Ne, nebandžiau. Buvau labai supykusi ant Kento, savo vyro, negalėjau užmigti, todėl išgėriau tabletę jo migdomųjų. Tačiau nežinojau, kad jis buvo sutrupinęs dar *keturias* tabletes į gėrimą, kurį man buvo paruošęs. Kai atsibudau ligoninėje, Kentas verkė ir maldavo atleidimo, kad įmaišė daugiau tablečių ir vos manęs nenužudė. Pasakiau, kad noriu skirtis. Kitą akimirką įėjo mano tėvai kartu su gydytoju, kuris jiems aiškino, kad mėginau nusižudyti. Mano gerklė buvo tokia sudirgusi, kad negalėjau kalbėti, tad pažvelgiau į Kentą ir žvilgsniu prašiau jo pasakyti tiesą. Bet jis pamelavo, pasakė, kad tabletes išgėriau pati. Žinoma, niekas nebūtų manimi patikėjęs, kadangi aš ką tik pakėliau prieš save ranką. Na, šiaip ar taip, buvau uždaryta dėl savo pačios saugumo ir savaitėmis klausiausi apie savo depresiją su savizudybės požymiais. Vienintelė Džinė manimi patikėjo, kai pasakiau, kad jeigu ir rengiuosi ką nors nužudyti, tai tik savo vyrą, o ne nusižudyti pati. Kaip manote, ar jie čia turi pyrago? Pastaruoju metu nedaug valgiau, nes gana ilgai slėpiausi Džinės automobilio bagažinėje ir pernelyg pykau, kad galėčiau valgyti. Ar čia yra tualetas?

Olivija mirksėjo taip tankiai, kad net negalėjo sureaguoti į Elizos žodžius. Slėpėsi daktarės bagažinėje? Jai žūtbut reikėjo išgirsti šią istoriją. Galiausiai parodžiusi tualetu duris Olivija pakėlė ranką, kviesdama prieiti restoranėlio savininke.

— Kuo galiu padėti, Olivija? Ir labai atsiprašau dėl padavėjos. Ji išsiskyrė su vaikinu ir dabar ieško naujo, — savininkė dirstelėjo į Rėjų, kaip tik tuo metu įeinantį vidun. — Ar jis prieinamas?

— Ne. Tikrai ne. Ar galėtumėte mums atnešti po gabalėlį kiekvieno pyrago, kokio tik turite?

— Turime šešių rūšių.

— Puiku. Tuomet kiekvieno po gabalėlį ir su dvidešimt penkių procentų arbatpinigiais įskaičiuokite į Kito sąskaitą.

— Tuo pat, — ji stebėjo atgal grįžtantį Rėjų. — Jeigu tik būčiau dešimčia metų jaunesnė... — atsidususi moteris surinko tuščius indus ir nuėjo.

Rėjus atsisėdo priešais Oliviją ir pažvelgė į arbatos stiklinę.

— Ar ji jau pasirodė?

— Taip, pasirodė, — Olivija vis dar bandė suvirškinti viską, ką išgirdo.

— Ar ji beprotė? Turiu omeny, juk ji viena iš Džinės pacientų.

— Tikrai ne beprotė, — atsakė Olivija. — Ar norėtumėte pyrago? Užsakaiu jo labai daug.

— Mielai suvalgyčiau.